

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Bordás Mária ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Nemes Dénes ügyvéd által képviselt Országos Tisztifőorvosi Hivatal alperes ellen háziiorvosi működtetési jog engedélyezési ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Nógrád Megyei Bíróság 10.K.21.301/2006/4. számú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem elbírálása folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Nógrád Megyei Bíróság 10.K.21.301/2006/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Legfelsőbb Bíróság kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000 /harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A M. alatti házi gyermekorvosi körzetre a felperes 2000. február 26-án kapott alanyi jogon működtetési jogot.

A felperes házi gyermekorvosi tevékenységét 2001. augusztus 11-ig gyakorolta, ezt követően az M-i Önkormányzat a vele fennálló megbízási szerződést felmondta.

A Megyei Orvosi Kamara 2002. október 15-én működtetési jogot engedélyezett dr. K. K. házi gyermekorvos részére, a M. alatti 1. sz. gyermekkörzet telephelyen önálló házi gyermekorvosi tevékenység végzésére - betöltés jogcímén -, 2002. március 29. napjától.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperesi jogelőd 2002. december 6-án határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A felperes keresetében az alperesi jogelőd határozatának hatályon kívül helyezését kérte.

A Bíróság jogerős ítéletében a felperes keresetét elutasította.

Ítéletét a háziiorvosi működtetési jog megszerzéséről és visszavonásáról, valamint a háziiorvosi tevékenységhez szükséges ingó, ingatlan vagyon és működtetési jog megszerzésének hitelfeltételeiről szóló 18/2000. /II. 25./ Kormányrendelet /a továbbiakban: Korm. r./ 2. § /1/ bekezdés b/ pontjára alapozta. Megállapította, hogy a felperes házi gyermekorvosi körzetében 2001. augusztus 11-től nem végzett ellátást, arról az önkormányzat csak helyettesítés útján tudott gondoskodni, ezért a Korm. r. 4. § /3/ bekezdés d/ pontja alapján lehetővé vált a működtetési jog újból történő kiadása, anélkül, hogy a korábban működtetési jogot szerzett felperes működtetési joga megszüntetésre került volna.

A megyei bíróság utalt arra, hogy az Alkotmánybíróság 2006. november 20-án kelt 83/B/2004. számú határozatával a Korm. r. 4. § /3/ bekezdés d/ pontjának alkotmányellenességét megállapította, és a határozat közzétételének napjával (2006. november 23.) azt megsemmisítette; határozatában azonban nem mondta ki, hogy a megsemmisített szabály a jelen ügyben nem alkalmazható. A Korm. r. 4. § /3/ bekezdés d/ pontja szerinti tartós betöltetlenség ugyanis fennállt, mert - az önkormányzat igazolása szerint - a körzetben 2001. szeptember 1. napjától kezdődően az ellátási kötelezettség csak helyettesítéssel volt biztosítható.

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben annak hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint tévesen került megállapításra, hogy a felperes által ellátott háziiorvosi körzet betöltetlen volt.

Sérelmezte, hogy körzetében az új háziorvos helyettesként nyújtott ellátását, ami gyakorlatilag a működtetési jog megvásárlásának kijátszását valósította meg. Állította, hogy az alperesi jogelődnek vizsgálnia kellett volna, hogy a működtetési jog engedélyezéséhez csatolt önkormányzati határozat tartalma megfelel-e a valóságnak. Kifogásolta, hogy dr. K. K. úgy kapott működtetési jogot a felperes körzetében, hogy arról az Orvosi Kamara a felperest nem is értesítette.

Álláspontja szerint dr. K. K-nak a működtetési jogot nem betöltés, hanem adásvétel címén kellett volna megkapnia, amelyhez a Korm. r. 4. § /3/ bekezdés a/ pontja szerint a felperessel - mint működtetési joggal rendelkező háziorvossal - a működtetési jog átadásáról szóló előszerződést kellett volna csatolnia.

A felperes sérelmezte, hogy az M-i Önkormányzat csak utólag, 2002 őszén állapította meg, hogy a háziiorvosi körzet 2002 tavaszán betöltetlen volt.

Kifejtette, hogy a működtetési jog az orvos nagyobb anyagi biztonságát szolgálja azáltal, hogy ha az önkormányzat az orvost elbocsátja, az orvos nyugdíjba vonul vagy állást változtat, akkor működtetési jogát eladhassa. Elbocsátás, állásváltoztatás esetén a működtetési jog eladásából származó bevételből tud másik

működtetési jogot venni, nyugdíjba vonulás esetén pedig a kapott pénzösszeg a nyugdíj kiegészítését szolgálja.

Azáltal, hogy az új háziorvos a felperes működtetési jogát nem vásárolta meg, a felperes működtetési joga elveszítette ezen rendeltetését.

Hangsúlyozta, hogy az alperesi jogelődnek meg kellett volna akadályoznia azt a gyakorlatot, hogy a korábbi háziorvos elbocsátása esetén a kiválasztott új háziorvost fél évig helyettesként alkalmazzák, majd - a háziorvosi körzet betöltetlenségére hivatkozva - elkerüljék azt, hogy a működtetési jogért fizetni kelljen.

A felperes előadta, hogy betöltés címén működtetési jog kiadására csak akkor van lehetőség, ha az önkormányzat új háziorvosi körzetet létesít, vagy meglévő kettéoszt; vagy, ha a működtetési jog folytatására jogosult házastárs, egyenes ági leszármazó a működtetési jog elidegenítésre irányuló jogával nem él, illetve ha az orvos meghal, és nincs a működtetési jog folytatására jogosult személy; a háziorvosi körzet tartós betöltetlensége tehát nem eredményezheti a háziorvos működtetési jogának megszűnését, önmagában a helyettesítés sem vezethet a működtetési jog megszűnéséhez.

A felperes azt az álláspontját fejtette ki, hogy a Korm. r. 2. § /1/ bekezdés b/ pontjában meghatározott tartós betöltetlen háziorvosi körzet jogszabályi feltételei nem álltak fenn, mert dr. K. K-t már a 2001. október 1-től számított hat hónapon belül véglegesen alkalmazta az önkormányzat, és a hat hónap lejártát megelőzően kérelmezte már dr. K. K. a működtetési jog engedélyezését is. Az elsőfokú hatóság szintén a hat hónap lejártát megelőzően, 2002. március 18-án megadta az új működtetési jogot; az Orvosi Kamara eljárása így a jogbiztonságot és a jogállami elveket is sértette.

Az alperesi jogelőd a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény /a továbbiakban: Öotv./ 2. § /8/ bekezdése szerint a működtetési jog elidegenítésére irányuló jog a működtetési jog jogosultját is megilleti.

Az Öotv. 3. § /7/ bekezdés a/ pontja szerint a Kormány felhatalmazást kapott arra, hogy a működtetési jog megszerzésének és visszavonásának feltételeit és eseteit az engedély kiadására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervet, a helyettesítés eseteit, valamint a működtetési jog átengedésére, továbbá a

hitelnyújtás feltételeire vonatkozó szabályokat rendeletben meghatározza.

A Pp. 339/A. §-a szerint a bíróság a közigazgatási határozatot - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meghozatalakor hatályban volt jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül.

A Korm. r. 2. § /1/ bekezdés b/ pontja szerint tartósan betöltetlen háziiorvosi körzet az a területi ellátási kötelezettséggel működő háziiorvosi körzet,

ba/ amelyben az ellátási kötelezettségnek hat hónapot meghaladóan csak helyettesítéssel tudnak eleget tenni, kivéve, ha ennek az az oka, hogy a körzetet ellátó háziorvos munkavégzésében akadályoztatva van,

bb/ amelyben a helyettesítés kivételével az önkormányzat az ellátás nyújtásáról legalább hat hónapig nem tud gondoskodni önálló orvosi tevékenység végzésére jogosult személlyel.

A Korm. r. 4. § /3/ bekezdés d/ pontja szerint a működtetési jog engedélyezése során a működtetési jogra vonatkozó kérelemhez mellékelni kell tartósan betöltetlen, vagy újonnan létesített háziiorvosi körzet esetén az önkormányzat képviselő-testületének határozatát a körzet tartósan betöltetlen jellegéről, illetve újonnan létesített háziiorvosi körzet esetén az önkormányzat rendeletét az új háziiorvosi körzet kialakításáról.

A megyei bíróság jogerős ítéletének tényállásában megállapítottak szerint a felperes 2001. augusztus 11. napjától házi gyermekorvosi körzetében nem nyújtott ellátást, amely ettől az időponttól csak helyettesítéssel volt megoldható. Ehhez mérten a megyei orvosi kamara 2002. október 15-én kelt határozatával engedélyezett működtetési jogot dr. K. K. házi gyermekorvos részére.

A felülvizsgálati kérelemben előadottakkal szemben tehát a megyei orvosi kamara 2002. október 15-i határozatáig teljesültek a Korm. r. 2. § /1/ bekezdés b/ pontjában meghatározott azon jogszabályi feltételek, amelyek alapján az M. alatti 1. számú gyermekkörzet tartósan betöltetlen háziiorvosi körzetnek minősült.

A határozathozatalt megelőzően rendelkezésre állt a Korm. r. 4. § /3/ bekezdés d/ pontjában meghatározott önkormányzati képviselő-testületi határozat is, a körzet tartósan betöltetlen jellegéről. Ily módon a megyei bíróság jogerős ítéletében helytállóan állapította meg, hogy az alperesi jogelőd jogszerűen döntött dr. K. K. házi gyermekorvos részére a működtetési jog engedélyezéséről.

A Legfelsőbb Bíróság rámutat arra, hogy a Pp. 339/A. §-a értelmében a jogszerűségi felülvizsgálat során az alperesi határozathozatal időpontjában hatályos jogszabályokat kell alkalmazni.

Az alperesi jogelőd határozatának meghozatalakor hatályos volt a Korm. r. 4. § /3/ bekezdés d/ pontja, azt az Alkotmánybíróság csak 2006. november 23-án semmisítette meg; az alkotmánybíróági határozat indokolásában foglaltak szerint azonban a megsemmisítés mellett az Alkotmánybíróság nem mondta ki az alkotmányellenes jogszabály konkrét esetben történő alkalmazhatóságának tilalmát, mert - álláspontja szerint - sem a jogbiztonság, sem az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke azt nem indokolta. Ezért a Korm. r. 4. § /3/ bekezdés d/ pontjának alkalmazásától a Legfelsőbb Bíróság sem tekinthetett el.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperest a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése és a 6/1986. /VI. 26./ IM rendelet 13. § /2/ bekezdése alapján a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

Budapest, 2008. március 19.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Darák Péter sk. előadó bíró, Dr. Fekete Ildikó sk. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő